

# حقوقى بىلىپلىر مجموعهسى

هر آيك اون بيشده نشر اولنور

یكى

## حقوق اصول محاكمه لری قانونی

حقنه

مطالعہ

— ۱ —

مدخل

یكى اصول محاكمه قانونی اسكى اعتیاداتی آلت اوست ایتدیکندن بعض ترددلر، اعتراضلر درمیان ایدلمکدهدر. محترم مسلكداشرك بزه آكلاندقلى بوترددرك بعضیلرخی مذکور قانونی قلمه آلان قومسیون مخصوص اعضاسندن وهیئت تحریره مزدن مدرس رشید بکه عرض ایتدك . محترم مدرس بو بادهكى مطالعه لرخی زیردهكى مقاله ده ایضاح ایتکدهدر :

•••

دعوالرك طرز تعقیبنده آیشیلان اصوللری بسبتون تبدیل ابدن یكى اصول محاكمه قانوننك تطبیقاسنده برحقوق خطالر اولدیغی، ایدیلن استیضاحلردن آكلایورم. بو قانونه، بعض اعتراضلرده یایلمقدمدهدر. یكى قانونلری تعمیم وخاقی بوکا ایصندیرمق غایه سنی تعقیب ایدن «حقوقی بیلکبلر» مجموعه سنده بالخاصه بوخطالرك تصحیحی، بو اعتراضلرك، هیچ اولمازسه، عظیم براکثریتك، وارد اولمادیغی کوسترمك ایسترم.

اصول محاكمه قارشى سردایدیلن اعتراضلرك پكچوغی مههمدر. بوقیل اعتراضلری یاپانلر، اسكى اصولك اولدیغی کبی احیاسنه طرفداردرلر. سبب اعتراض واضح اولماقجه، بالطبع کندیلرینه صریح جواب ویریله من. ۲ و ۳ نومرولى فقره مزده نه ایچون اسكى اصول محاكمه مزك قابل تطبیق اوله میه جغنی کوسترهرك عمومى برجواب ویره جکز.

اصول محاكمه قارشى ایدیلن معین اعتراضلره کلنجه : بونلرك برقمجی یكى قانونك بعض اساسلرینك لایقيله آكلایشلما مسندن؛ خطالى برصورتده تطبیق ایدلمسندن ایلری کلیور. بوخصوصه دائر اصول محاكمه نك حکملرینی ایضاح ایتك بواعتراضلره جواب ایچون کافی

کلیه ظن ایدہرم. دیگر بعض اعتراضلری ایسه جای تدقیق و مناقشہ بولیویورم. بونلرک اسباب موجبہ سنی ایضاحہ چالیشہ جعم و نہایت، بزجہ وارد اولان و فقط هنوز نظر دقی جلب ایتیان بعض مهم تنقیدلر وار رکه بونلری، قانونک معنوی نفوذینی قیرماق ایچون، اک صوکر یا پہ جغز. حقیقہء مدہ، موجب تنقید بونقصانلر قانونک نفوذینی ازالہ ایدہ جک درجہ دن چوق آذر. و ذاتاً ہر اصول محاکمہ دہ و عمومیتلہ ہر قانوندہ شایان قبول اولمایان حکملر وارد رکہ حاکملر و یا واضع قانون بونلری یواش یواش تصحیح ایدہر. اک صوک اساسلرہ استناد ایدہن واجبی مؤلفلرک تقدیرینی بحق جلب ایتیش اولان اسویجرہ قانون مدینسک بعض نقصانلری روسہل و کورتی فورہر کبی مؤلفلر طرفدن کوسترلمشدہر.

.\*

مقالہ لرمزدہ، اصول محاکمہ بر شرح یازمق موضوع بحث دکلدر. اونک ایچون قانونک بوتون اساسلرینی و اولویتلہ ہر مادہ سنی ایضاح ایدہ جک دکلز. بونقصیات ایچون یکی حقوق اصول محاکملری قانونی شرحہ مزہ مراجعتی توصیہ ایدہرز. بومقالہ لر دہ، ہدفز، دہا زیادہ یکی قانونی مدافعہ در. بناءً علیہ کرک کند مزجہ وارد کوردیکمز و کرک نوشتال قانونی اسباب موجبہ مضبطہ سندہ کوستریلن اسباب موجبہ لری بیان و ایجاب ایدہ رسہ قانونک بعض اساسلرینی تفصیل و تطبیقاتدہ کی خطالری تصحیح ایلہ استفادہ جکمز.

## ۲

۱۲۹۵ تاریخی اصول محاکمہ قانونی نہ ایچون تعدیل ایدلمہ لی ایدی؟

۱۲۹۵ اصول محاکمہ قانونی ۱۸۰۶ تاریخی فرانسز اصول محاکمہ قانونندن، بعض مادہلر طی ایدلمک اوزرہ ترجمہ ایدیلن اصول محاکمہ تجارت نظامنامہ سنی اساس اتحاذ، بوندہ بعض تعدیلات اجرا و مجلہ دن واحکام فقہیہ دن براییکی اساس علاوہ ایدیلہرک تنظیم ایدلمش ایدی. دعوالرک تعقیب و رؤیتندہ قابل تطبیق دیگر بعض حکملر ایسہ مجلہ مک بینات و تحلیف و قضایہ دائر کتابلرینہ درج ایدلمش ایدی.

عدلیہ و کیلی محمود اسعدبک افندینک اسباب موجبہ مضبطہ سندہ کی افادہ لری وجہلہ

«بالتیجه» بوقانونك «احكام محتويه سی ابتدائی و ناقص اولمقدن قورتولامامشدر». بالخاصه مجله نك العاسندن صوكره، چوق نقصان قالاں و یکی قانون مدینك روحیه اصلا قابل تألیف اولمایان اسکی اصول محاکمه نك، تعدیلنده کی ضرورت آشکار ایدی.

فعلیاته، اصول محاکمه قاعده لرینك ضروری تطبیقی نتیجه سنده آچیق اولان حقارك غائب ایدلدیکی چوق واقع ایدی. فقط بوتون بوحق سز لقلره قانون سبیت و یردیکندن و معامله قانونه مطابق اولدیغندن شکایتلرایچین ایچین بایلمقده ایدی. دیگر طرفدن دعوارك رؤیتنده فعلاً تطبیق ایدیلن قطعی اصوللر موجود اولمادیغندن دعوالر بعضاً، لزومدن چوق فضله بطائت و مصرفلرایله بعضاًده بالعکس طرفین لایقیه کندیلرینی مدافعه امکانی آله ایدمعدن حددن فضله برسرعت ایله رؤیت ایدیلور ایدی.

اصول محاکمه ده زمان ایله بایسلان تعدیلات عدلیه وکیل محترمك افاده سی وجهله «اسکی ما کنه» برایکی آلت علاوه» سندن عبارت قالمشدر. آلتلری نه قدر ده کیشدرلمش اولسه، بواسکی ما کنه نك عدالتی تأمین ایده جك وجهله ایشله سی ممکن دکل ایدی. بوما کنه یرینه صوك سیستم، حق سز لغی منع ایده جك امنیت ترتیباتی حائز و لزومی درجه سرعتله ایشله یه جك برما کنه قویق لازم ایدی.

شبهه یوق که هر یکی ما کنه کبی یکی اصول محاکمه ده ایشلمکه باشلادینی زمانلرده، بلکه مطلوب نتیجه نی ویره من. فقط بواصول محاکمه، تخمینمه کورده، آیشیلدقجه ایشلری همدها سریع و همدها امین اوله رق حل ایده جکدر.

### ۳

نه ایچون اصول محاکمه لایحه سی ترجیحاً نوشتال قانونندن ترجمه ایدلمشدر؟

تنظیلاتدن صوکره، عمومیتله قانونلریمزه فرانسز قانونلرینی مأخذ اتخاذ ایتمکده ایدك. بوملتك لسانی مملکت مزده ده فضله تعمیم ایتدیکندن یکی اصول محاکمه قانونمژکده فرانسز اصول محاکمه قانونندن ترجیحاً ترجمه سی موافق ظن اوله بیلیر. چونکه بوتقدیرده بویوك ماللارك شر حلییه مراجعت اکثریت ایچون ممکندر.

فقط فرانسز اصول محاکمه لر ی پك اسکیدر و احتیاجی تطمین ایتمکدن اوزا قدر.

بوقطعه‌ی کوسترمک ایچون فرانسز قانونی حقنده صلاحیتدار مؤلفلرک مطالعه‌سنى قید ایتک فائده‌لیدر :

جنوره دارالقونى مدرسلرندن «Bellot» ۱۸۱۲ تاریخنده تنظیم ایتدیکی جنوره اصول محاکمه قانونی اسباب موجب مضطه‌سند فرانسز قانونی شدتله تنقید ایدرک دیورکه : «تصدیق اولمالیدرکه فرانسز قانونی عصرلرجه تطبیق اولونان قاعده‌لرک وجوده کتیردیکی درین ایزلردن چیقامامش، فائده‌سز ومنحصراً مالی اولان اصوللردن عدلیه‌ی قورتارامامشدر. نزاعی برطرف ایتک وسیله‌سیله، اصل نزاعی قانونه صوقشدر.» مؤلف، دها صوکر تنظیم ایتدیکی لایحه‌ی، فرانسز اصول محاکمه‌سنگ تعدیل و اصلاحی صورتیله تنظیمی قابل اولماسنه مبنی، یکی باشند قلمه آلق مجبوریتنده قالدیغنی ذکر ایتشدر Bellot, loi de procédure civile du canton de Genève ed 1877, صحیفه : ۳.

فرانسه‌نک اصول محاکمه‌ده اک بویوک متخصصی و سابقاً پارس حقوق فاکولته‌سی مدرسی، بالاخره محکمه‌تمیزاعضاسندن متوفا آلبرتیه، ۱۹۲۵ تاریخنده طبع ایتیردیکی اصول محاکمه اثرینسک برنجی جلدنده فرانسز اصول محاکمه قانونی حقنده شو مطالعه‌ی درمیان ایدیور: «شبه یوقورکه ۱۸۰۶ اصول محاکمه قانونی، ۱۸۰۴ قانون مدنیسی کی مهم برار دکلدیر. بوقانون فکرلرده کی ترقیاتی، سیاسی، اجتماعی تحوللری بلکه دیگر قانونلردن دها آز نظره آلمشدر. اسکی اصول محاکمه‌دن کافی درجه‌ده آیرلامش حتی بونک لسان وفورموللرینی بیله آلمشدر. یکی تشکیلات محاکمک سویه‌سنه چیقامامشدر. محققدرکه پک چوق مدتلر، یازیلر، مراسم تعیین ایتشدر . . . ۱۸۰۶ قانونی یاپانلر، اسکی اصوللری حددن فضله‌سیله محافظه ایتشار، مجلس مؤسسانک ۱۷۹۰ تاریخنده اعلان ایتدیکی یکی اصول محاکمه‌ی یاپامشدر.»

مع مایه بومؤلف فرانسز قانونی حقنده کی مطالعه‌سنه دوامله دیورکه : «اعتراف اولمالیدرکه، اصول محاکمه‌نک قاریشیقانی، بطاقتی، فضله مصرفی موجب اولماسی بوقانوندن زیاده قانونک شکل تطبیقنک بر نتیجه‌سیدر. Treilhard، قانونک نتایجی حاکمک ثبات وحسنیت وانتظامنه تابع اولدیغنی بیان ایتش ایدی. (بومؤلف) قوه تشریعیه ویردیکی اسباب موجب مضطه‌سند [صاقلامیورز که قانونک موفقیتی هم بونک اجراسنه مأمور

ایدیلن مقامك و همده بونی هر كون تطبیق ایدن آووقات، آوونه، مباشرلك طرز حر كتنه باغلیدر [دیور. بو نصیحتاره دائماً رعایت اولمادی. بونكه برابر بواصول محاكمه، دها دوغار كن، بر چوق احكامك اختیار اولدینی بر حقیقتدر. و حقوقك دیگر اقسامنده یابیلان ترقیاته مطابق دكلدر. اولوبته بو کونکی قانونلریمزله تضاد تشکیل ایدر.». کذلک غارسونه، سه زار برو *Traité de procédure civile* اوچنچی طبیی جلد ۲ صحیفه: ۲۳ تنقیدلرینه باقکزر.

آلمان اصول محاکمه سنه کلنجه: ۱۸۷۷ تاریخده تنظیم ایدیلن آلمان اصول حقوقیه سی آلمان قانون مدینسك قبولی اوزرینه بونكه مطابقی تأمین ایچون ۱۸۹۸ تاریخده یکی باشدن تنظیم ایدلشدز. صا غلام نظریه لره مستنددر. قومیسون ابداده، لایحه یی آلمان قانونندن ترجمه باشلامش ایدی. فقط بالاخره قانون مدینسك، اسویچره قانون مدینسندن ترجمه ایدیلرک تنظیم و قبول ایدلسی اوزرینه یکی اصول محاکمه لایحه سنكده اسویچره قانطون اصول محاکمه لرینك برندن اقتباس ایدیلرک یکیدن تنظیمی ضرورتی حاصل اولمشدر. فی الحقیقه اصول محاکمه لره اساس قانونلرینی اکیال ایتمك و هر حالده معنا و روح اعتباریه اوکا مطابق اولمی لازمدر.

بناءً علیه عدلیه و کالنتك یکی اصول محاکمه لایحه سنه اسویچره اصول محاکمه لرینك اساس اتخاذ ایدلسی حقنده کی قرارنده قطعی بر اصابت ملاحظه ایدیورز. اسویچره قانطون اصول محاکمه لری ایچنده ده مملکتسزك تشکیلات عدلیه سنه الك اویغون اولانك نوشتاتل قانونی اولدیغنده قومیسون اعضالری متفق قاللشدر. فی الحقیقه اولاً بر قانونك ۱۹۲۵ تاریخده، وبالخاصه آلمان اصول محاکمه سی اصلاح ایدیلرک و بسطیلشدر بیلرک یاپیلدینی ظن اولونور. پك چوق احکامی، آلمان قانونی حکملرینه بکزره. فقط دها سهولته قابل ضبطدر و دها آز ماده یی احتوا ایدیور. آلمان قانون مدینسی کی اصول محاکمه سی ده چوق علانهدر. فقط بونك احکامی تماماً احاطه و بونك ايله استیناس دها چوق زمانه توقف ایدر. ثانیاً نوشتاتل، بیلدیکمز کوره، استیناف محکمه لرینی حذف ایدن یکانه بر مملکتدر. بوقانطونك اصول محاکمه قانونی، استیناف محکمه سی اولماسنك محذوری بر درجه ازاله ایدرک وجهله تنظیم ایدلشدز. از جمله بوشانمه دعوارنده صلح محکمه سندن محاکم اصلیه استیناف قبول ایدلشدز. کذلک دعوارک

اولا تحقیقات حاصل کنند چکمی و تنویر آید کدن سوکرا، ایجاب آید در سه یکیدن محکمه جه تدقیقی قبول اولمشدر. اصلاح کی دیگر بعض حکملاکده، استیناف طریقک اولمامسی اساسی ایله قابل ایضاح اولدیغنی ظن آید درم. حقوق فاکولته سی مجموعه سنده قوه قضائیه مقاله مزه مراجعت، نومرو: ۴۱، کذلک مارتده انتشار آید جه اولان یکی حقوق اصول محاکمه لری قانونی شرحه عمومی مدخل صحیفه: ۳۷.

بعضیلر اصول محاکمه قانوننک مملکتک احتیاجلرینه کوره تدوین آیدلمسی ترجیح ایتمکده درلر نظری اولارق، بو فکر بلکه دوزرودر. فقط احتیاجلری تثبیت، و بونلری تطمین ایچون، وضع آیدله جه حکملری تعیین او قدر مشکلد که فعلیاتده بو اصولدن واز چکم اولادر.

هر مملکت، یکی قانونلری یاپارکن، اولجه یاپیلش اجنبی قانونلرندن فضله سیله استفاده آیدر و آنجق منظم ایستایستیقلردن، نشر آیدیلن محاکم مقرراتی اوزرینه اجرا آیدیلن تدقیقاندن موجودیتلری آکلاشیلان احتیاجلری نظر دفته آیر. علمی اصوللر ایله تظاهر ایتماش احتیاجلرک موجودیتی و بواحنیاجی تطمین آیدله جه حکملری تعیین قولای دکلدر. باخصوص مملکت مزده، یکی قانون مدینک تطبیقی یکی یکی احتیاجلر حصوله کتیرمکده در. تکامل سربعدر. بناءً علیه احتیاجه کوره وضع آیدله جه حکملرده فضله سیله دقت و احتیاط لازمدر.

عدلیه وکالتی اصول محاکمه لایحه سی محکمه تمیزه کوندردی. سهرله، اصول محاکمه تطبیقاندن استیناس ایتمش حاکملاک، احتیاجه اوینون اولقی اوزره تکلیف ایتدکلری تعدیلاتی تثبیت ایتدی. مملکتک معروف حقوق شناسلرندن مرکب اولان بویوک ملت مجلسی عدلیه انجمنی لایحه سی، احتیاجلری نظر دفته آله رق خفیفجه تعدیلی تسبیب ایتمش ایشه در عرض ایتدی کمز اسبابه بناءً "دها فضله تعدیلاتی محذوری عد ایتمشدر.

### ۳

#### صلاح محاکمه لرنده وکالت

یکی قانونه قارشی آیدیلن اعتراضلرک برسی، صلاح محکمه لرنده هر کسک ایستدیکنی توکیلده سربست بولماسیدر. مسلیکی انضام له تابع و قانونه، اصول محاکمه و قوفی



بولتان وکیلر واسطه سیله دعوانک تعقینده کی فائده آشکاردر. بو فائده اوقادار آشکاردر که فرانسز و آلمان قانونلری قاعده اوله رق، طرفینی بالذات دعوالرینی تعقیدن ممنوع عد ایتمکده و آووئلر واسطه سیله دعوا تعقینی مجبوری عد ایتمکده درلر. آنجق بیلدیکمز قانونر، از جمله فرانسز، نوبائل و بالخاصه آلمان اصول محاکمهی بر جوق ایشرده، حتی بعضاً محاکم ابتدایه ده بیله وکالتی سربست برافشدر. از جمله فرانسز قانوننه کوره محاکم تجارتیه ده وکالت سربستدر.

فرانسه ده، یالکز تجارت محکمه سنجه مظهر قبول اولش وکیللر رسمی وکالتنامه ابرازندن معاف طوتیلور؛ صلح محکمه لرندرایسه وکالت مجبوریه یوقدر. رده رده طریقله جریان ایدن محاکمه ده وکیل انتخابی سربستدر. آلمانیه ده، اصول محاکمه قانوننک ۷۸ نجی ماده سی موجبنه یالکز محاکم ابتدایه و بونک مافوق اولان محکمه لرده آووئلر و آووئلره مراجعت مجبوریدر. بو محکمه لرده بیله استنباه طریقله تحقیقانه مأمور ایدیلن اعضا حضورنده ویا محکمه قلمنجه ایفا ایدیلجک معامله لرده هر کس کندی ایشنی تعقیده و یا اهل اولان دیلدیکیمسه یی توکیلده سربستدر.

کذلک نوبائلده ده محاکم صلحیه ده وکالت سربست عد اولمشدر.

عجبا استثناء صلح محکمه لرنده وکالتی سربست عدایتمک ایچون حقیقه اسباب موجبہ وارمیدر؟ بو سؤاله مثبت جواب ویرمک اقتضا ایدر.

فی الحقیقه صلح محکمه لرنده کی ایشلر بسیط، مقداراً جزئی اولدینی ایچون بالضروره نسبه بسیط بر اصول محاکمیه تابع طوتلشدر. بوایشلرک چوغی، آووئلر اجرته متحمل دکلدنر. بناءً علیه صلح محکمه لرنده وکالتک سربست اولمامسی تقدیرنده، احتجاب مصالح یا ایشنی بالذات تعقیب ایدمک و یا خود حقندن واز کچه جکدر. هر کسک یومی ایشنی برافرق محکمه قاپولرینه کیتسی چوق کره نمکن اولاماز. یومی، بش آلتی لیرا قازانان برکیمسه بیله درت بش کون ایشنی ترک ایدمک اوافق دعواسنی تعقیب ایدمز. بونلری عمومیتله، او کون ایچون ایشی اولمایان اقرباسنه، ویا یومیه سی نسبه از اولان کاتبه تعقیب ابیدریر. صلح محکمه لرینک صلاحیتی داخاندن اولان تقسیم کی بعض مهم مسئله لرده، طرفینک اصول تقسیمه آشنا مهندسار، متخصصلر طرفندن تمثیل ایدلمسندن ایه بالعکس فائده ملاحظه ایدیلیر.



بناءً عليه صلح محكمه لربك صلاحیتی بلكه بدرجه دها تحدید قید احترازی بی داخلنده  
بواعتراضی وارد كور میوزر .

#### ۴

### تحقیقات و محاكمه نك تفریق

#### و

### تحقیقاتك شكل اجرائی

یکی اصول محاكمه قانونمرك قویدینی مهم بر اساس تحقیقاتك منفرد حاكم طرفندن  
اجرا ایدل دكن صوكر حاكمك، مجتمع حاكم طرفندن ویرلسیدر .

بو اصول فائده لیدر ؟ بز شخصاً بو اصولده فائده ملاحظه ایدیوزر : منفرد  
حاكمك دها سرعتله تحقیقات یا به جئی شبهه سزدر . منفرد حاكمك، مذا كره ایله وقت غائب  
ایتمز . مسئولیت تماماً كندیسنه عائد اولدیغندن حقیقی اظهار خصوصنده فضله سیله  
اعتنا ایدر و سرعتله ایشی بیتیرمكه چالیشیر . بر محكمه نك اوچ ویا درت اعضا و اعضا  
ملازمندن هر بری آری آری تحقیقات یا به جقندن محكمه نك بوتون ایشلری، اوچ ویا  
دورت و بلكه دها فضله اعضا آراسنده تقسیم اولنور . بالنتیجه تعلیق لرك اوزون اولمامسی  
امكان داخلنه کیرر . بو کونکی تحقیقاتك بطائنه جریانیه دها زیاده، موجود و متراكم ایشلرك  
بردن تحقیقاته حواله ایدل مسندن ایلری کلدیکنی ظن ایدرم .

دیگر طرفندن بو اصولده بعض محكمه لرك نك حاکمندن تشکیل ایدل مسنده محذور یوقدر .  
نك حاکم مأمور ایدل بیکی محله کی دعواری تماماً تحقیق ایدر . معین زمانلرده جوار  
محكمه لری حاکم لری برلشرك اوراده تحقیق ایدلش ایشلری بر کونده محاکمه و انتاج  
ایدر لر . بو صورتله حاکم مقدارندن تصرف تأمین ایدیلرک، هم هر طرفده کی منحلالتک  
اهل حاکم لری دوله یلمسی و همده کندیلرینه دها مرفه بر حیات تأمینیه قابل اولور .  
بول معاشلی، یوکسک قابلیتلی حاکم لردن تشکیل ایدن محكمه لرك این ایش کوره جکاری  
شبهه سزدر .

تشکیلات محاکم و اصول محاکمه قانونلرینی تعدیلده الک یواش یورویون فرانسه،

حاکمک داها زیاده ترفهینی وائی حاکم بولونه بیلیمسی تأمین ایچون حاکم مقدارینی تحدید ایتمکی دوشمنش و بونک ایچونده برچوق برلرده کی محاکم ابتدائینی الفا ایتمشدر.

فقط بوکامقال ۵ تشرین ثانی ۱۹۲۶ تاریخلی اراده ایله (D 4. 1927 صحیفه: ۲۶۱) اولجه بدایت محکمه سی مرکزی اولان محللره، مدعی عمومینک مطالعه سی آلدقندن سوکرا، استیناف رئیس اولنک بدایت محکمه سی اعضا و یا اعضا ملازمندن برینی نائب اولارق کوندرم بیلیمسی اساسنی قبول ایتمشدر. بونائب، اوراده بدایت محکمه سی رئیسینک حائز اولدینی وظائفی ایفا، مواد حقوقیه ده شهودی استماع، تک حاکم حضورنده یاپیلان احاله قطعیله قرار ویرمک و بدایت محکمه سی حضورنده یمین ایتمسی لازم کلن مأمورلری تحلیف ایتمک صلاحیتلرینی حائزدر.

نائبه؛ صلاحیتی برارز داها توسیع ایدیلهرک مثلاً اهل خبره یی استماع، کشفی اجرا لایحه لریک تعاطیسه نظارت، مهلت ویرمک کی تحقیقاتک ایجابات سائره سی ده ایفا مآذونیتی ویرمک ایچون اوفق بر آدیم داها آتیلایلیر. او حالده تحقیقاتی ختام بولان مسئله لریک داها اوزاق برلرده محاکمه سنده بویوک برمحذور کوریه مز. چونکه عمومیتله محاکمه بر جلسه ده ختام بولاجقدر.

ثانیاً: تحقیقاتک، ایلمک دفعه حاکم منفرد طرفندن داها سوکرا، حال ایجاب ایدهرسه، محکمه طرفندن یکیدن یاپیلماسی استینافک قالدیرمسندن متولد محذورلریک بعضیسی ازاله ایدهر. فی الحقیقه استینافک فائده لرندن بریسی ابتدائی تحقیقات و محاکمه ایله بر درجه تنور ایتمش بر مسئله نک یکیدن اجرا ایدیلهرک تحقیقات و محاکمه نتیجه سنده داها زیاده انکشاف ایدهریله جکی ملاحظه سیدر. چوق دفعه مسئله لر ابتداده قراکقدر، تحقیقات ائناسنده بعضاً طرفین هیجانه قاپیلایلیر، انواع تزویرات ایله حقیقی ستر ایدهر. حقیقی اظهار ایدهرک دلیللرینی یا کوستره مامشار و یا بولامامشاردر. مسئله، تحقیقات حاکی طرفندن تنور ایدلدکن سوکرا، تأمل ایدیلهرک نقصانلر بولونور، خطاظر اظهار ایدیلهریله بر، یکدیگرینی متعاقب ایکی تحقیقات چوق فائده لیدر.

تحقیقاتک منفرد حاکم طرفندن یاپیلمسه قارشى مطلع اوله بیلدیگمز ایکی مهم اعتراض وارددر: اولادینلورکه تک اعضا تک تحقیقاتنه اعتماد ایدیلهرمز. بوکا ویریلهرک

جوابز بسیطدر. اسکی اصولزدهده دعوانك، تحقیقاتك مهم بر قسمی تك حاكم طرفندن یایلمقدمه ایدی. ازجمله كشیفی تك حاكم اجرا ایدیور ایدی. تدقیق خط وخاتم کبی مهم ونازك مسئلهلرده اهل خبرهینی تك حاكم اداره ایدیور ایدی؛ نهایت اك مهم بر دلیل تشکیل ایدن تواتر شاهدلرینی، لدی الحاجه، نائب محكمهك استماع ایتسی جائز کوریلوردی، كذلك خسته اولان شاهدلرك، طرفینك افادهلری تك حاكم طرفندن آلمسنه مساعدده وار ایدی. جائز اولمایان خصوصات، مهلت، دلائل استماعنه قرار ویرمك کبی تحقیقاتك ایجابات سائرهسینی ایفا ایتمكدن عبارت قالمقدمه ایدی.

دیگر طرفندن تور کیهنك برچوق پرلرنده هم تحقیقاتی اجرا وهمده حکم ویرمك صلاحیتینی حائز اولقی اوزره منفرد حاکمی محكمهلر موجوددر. بناء علیه یالکز تحقیقات مسئلهسندده منفرد حاکمده اولویته اعتماد اولوناییلیر. ذاتاً بو تحقیقاتك لایقيله اداره ایدلمدیکی ادعا اولونورسه طرفین محكمهده بوجهتی کوستردهك یکیدن تحقیقاتده طلب ایده بیلیرلر. مع مافیه تحقیقات حاکمی عمومیتله مسئلهك تنور ایتسنه چالیشقی وطرفین آراسندهکی اختلافی نقطهینی تبیت وشاهدلرك افادهسینی اولدینی کبی ضبط، اهل وقوف رابوری آلق ایله اکتفا ایدوب تقدیراته قاریشه میه جفندن محكمهده تحقیقاتك اعادهسینی طلبلری نادراً سبق ایده جکدر. بلکه تحقیقات ائناسسندده ویرله بیله جك مهلت، دخول محاکمه طلبلرینك ردی کبی بعض حادثه قرارلرینك رفع وتعدیله منحصر قاله جقددر.

ایکنجی بر اعتراض، تحقیقات ومحاكمهك آیرلسی وبالحاصه لایحه تعاطیسی مجبوری نتیجهسندده ایشلرك اوزاماسی مسئلهسیددر. بز بوكا قانع دكلز. ایشلرك اوزادینی، دهازیاده یکی اصول محاکمهك تطبیقه آلیشیلامامسندن ایلری کلدیکی قناعتندده یز.

ایشی اوزاتماق ایچون، طرفین آووقاتلری مقبوض مقابلنده یکدیگرینه تبلیغات یامالیددر. تحقیقات ائناسسندده، قاعده اولارق، طرفیندن هر بری ایکیدن فضله لایحه ویره مز. وهر حالده بردن فضله ویرمك مجبوری یوقدر. مسئله بسیط ومدعی علیهك جوابی لایحهسینی ذاتاً فائدهسز ایسه مدعی بوكا جواب ویرمهرك اعظمی اون بش کون سوکرا تحقیقاتك ختامی طلب ایده بیلیر. قاریشیق برایشده ایسه مدعینك وپردیکی لایحه خصمنه اعظمی اوچ کون ظرفنده تبلیغ ایدلسه مدعی علیه بوندن اون کون سوکرا جوابی

و بره جکدر . مدعی، ایشی چابوق بیتیرمک آرزو سنده ایسه برایی کون سوکرا خصم آوو قاتنه جوانی لایحه سنی تبلیغ ایدر . مدعی علیه بوکا قارشی جوانی اون کون سوکرا تبلیغ ایدر سه وسطی بر آئی ظرفنده بوتون لایحه لر تعاطی ایدلش اولور . بیانه حاجت یوقدر که مدعی و یا مدعی علیه لایحه لرینی دوغریدن دوغریه باش کاتبه ویره . جکدر در . تحقیقات حاکمک کورمسی ، حواله ایتسی لازم دکدر . دوسیه یی تحقیقات حاکمی لایحه لر تعاطی ایدلر کدن سوکرا اوقور ، آکلامدینی بر نقطه یه مصادف اولماز و دلیل اقامه سنده حاجت یوق ایسه مسئله یی محکمه یه سوق ایدر و محکمه ده تعیین ایده جکی جلسه طرفینک شفاهی ایضاحاتی استماع وقراری ویریر .

بالعکس تحقیقات حاکمی لایحه لری واضح بولمازه طرفینی دعوت ایله استیضاح ایدر . دعوت ایچون برینک مراجعته انتظار ایتمز . اسکی اصول محاکمه زمانده دعوا متعدد تعلیقاره اوغرا یوردی . هر تعلیق وسطی بر آئی اولدیغه نظراً طرفینک یکدیگرینه جواب ویره رک یالکز مسئله نک تنوری ایچون آیدرک کچمسی لازم ایدی . سوکرا طرفین بوتون ادعا و مدافع لرینی تحریر آ قطعی شکله تثبیت ایتدکلرندن متدایاً بونی ده کیشدیر بیورلردی . و هر خطا وقوعنده ضبط کاتبینک یا کلیش واکسیک قید ایتدیکی ادعای ده واقع ایدی . تطبیقاتده متعدد تصحیحلردن کچن ضبطلرک طرفینک افاده سنه مقصدینه مطابق اولار ق یازلدینی ده ادعا اولونا ماز ایدی . بعضاًده بواسنادلر ، تماماً خلاف حقیقت ایدی . فقط ضبطلرک دوغرو لغنی اثبات امکانسز ایدی . تحریری اصولده ایشی چوق اولان آوو قاتلر معین بر کونده بش آلتی محکمه ده عین ساعتلرده اثبات وجود ایتک کلفتندن قورتولا جقدر . جواب لرینی دوشونه رک یازدقن سوکره کاتبه خصم آوو قاتنه کوندره جکدر . بالتیجه اعظمی ایکی ویا اوچ کره تحقیقات حاکمه کیده جک بو صورته هم ده اآ بورولاجق و هم ده آآ خطا یاپه جقدر .

سوکرا حاکم ، ۷۷ نجی ماده موجبنه تحقیقات و محاکمه نک ممکن اولدینی درجه ده سرعت و انتظام دائره سنده جریانده و بهوده مصرفه میدان ویرله سنده دقتله مکلفدر . و بو وظیفه سنی رأساً ایفا ایدر . از جمله طرفیندن بری ایشی اوزاتمی ایچون دعوا یه مؤثر اولمایان بر طاقم وقایع و حادثاتی تصویر و بونلری اثبات ایتک ایسترسه ایشی قاریشدران بو نقطه لری حاکم ، طی و اثباتدن منع ایدر . طبیعیدر که طرفینک محکمه ده بو جهتدن

اعاده تحقیقات طلبیری حق محفوظدر . محکمه بو طلبی بحق کورورسه تحقیقاتی اعاده ایدم جک ایسهده جدی بر سبب اولدقجه اعاده تحقیقاته قرار ویرمه جکدر . نوشتاتل اسباب موجب بو بونک مجلس مجموعه سی (جلد ۹۰، صحیفه : ۲۷۷)

شوراسنی قید ایتمک ایسترم که، تحقیقات حاکمی، استیضاح انناسنده طرفینی تماماً دیکله مک لازم کلز . بواسماع، یالکز لایحهده آ کلاشیلما یان نقطه لک توضیحی ایچوند . شو حالده امید ایدم که تحقیقات حاکمک جلسه سنده یکرمی اوتوز دکل بونک بر ایکی مثلی ایش بولونا جقدر . بر حالده که لیسته مک دولی اولماسی وسیله سی ایرتسی کون پایله جق ایشلرک بر آی صو کرایه قالمسنی موجب اولمایه جقدر . تحقیقات حاکمی اوراقی طرفینی دعوت ایتمدن هر حالده اوقومالی و آ کلاشیلمه ین نقطه لره اشارت ایتمه لیدر . یوقسه باشقه دیه جکلری اولوب اولمادیغنی، آ کلامق ایچون کندی لیرینی دعوت ایتمه ملیدر .

تحقیقات انناسنده تعاطی ایدیلن لایحه لردن حاکمک خبردار اولماسی ضروری دکدر . حاکم لایحه لردن، تعاطی ایدلدکن صو کرا خبردار اولور . فقط جائز که تحقیقاته دوام ایچون مهلت ویرلسی، دخول محاکمه طلبی کبی بر مسئله مک ده اول حلی ایجاب ایسون . حاده نامی ویریلن بو طلبیری طرفیندن بری حاکمه عرفحال ایلدهه بیان ایدم بیلیر . حاکم بونقطه یه جواب ایچون بک قیسه مدت تعیینله عرفحالی دیکر طرفه تبلیغ ایدم . بونک جوابی آلدقن صو کرا ایجابنه کوره یا اوراق اوزرینه ویا طرفینی استماع ایدوب آرا قرارینی ویرر . حاضر ایستمر طرفینه تفهیم، دکلر ایسه از جمله کندی لری استماع ایدلمه مش ایسه یازهرق محکمه قلمنه تودیع ایدم .

بوصورتله ایشلرک اسکیمه نظر آ ده ا جوق سرعتله وهر حالده ده ا امنیتله رؤیت ایدیه جکنه قناعت ایدیوروز .

#### ۴

### حجز احتیاطی

اصول محاکمه یه ایسیلن مهم بر اعتراضده بوقانونک حجز احتیاطی بی تحدید ایتمسیدر . محترم ارقداشم غاد فراقو بک بو مجموعه مک اولکی نومرولی نسخه سمند بو تحدیداتک اقتصادی مخدوری اولدینی مطالعه سمند بولونمشدر . کذلک آووقات مناهم آلفوادیش بک

آرقداشمزه استانبول باروسی مجموعه سنك ۱۲ نجی صایسندہ « حقوق اصول محاکمہ لری قانونی و مسائل تجاریہ » عنوانی مقالہ سندہ حجز احتیاطینك تحدید اتندن پیاسہدہ بر بحران حصولہ کلیدیکی مطالعہ سندہ بولنشدر . بز ، دہا زیادہ بوجرانہ براندیشہك سبب اولدینی قناعتندہ یز . بناء علیہ بحران ، وار ایسہ ، کچجیدر . زیرا حجز احتیاطی ، اسوجرہدہ ، آلمانیادہ تحدید ایدلمس اولدینی حالہدہ ، بوسیلہ اقتصادی وضعیتدہ بحران حاصل اولمامشدر . حتی او مملکتلر کی بزدہدہ بورج ایچون حبس قالدیریلہ بیلیر . بودہ ، اقتصادی بحرانك قربانی اولان مدیونلرک حبس ایلہ دولتہ بار اولمامسندن ، عائلہ لرینك اومدت ایچندہ سفیل قالماسندن ، اومدت ایچندہ استحصالانك دورمامسندن باشقہ اقتصادی برقیجہ حصولہ کتیرمز . استانبول قومیسونی مدیونك اوجنہی شخص ذمتندہ کی آلاجلری ایلہ اموال غیر منقولہ سنك وعدہ سی حلول ایتمش بر آلاق ایچون دائما احتیاطاً حجزینہ مساعدہ یی موافق کوردیکی حالہدہ عدلیہ انجمنی اصلہ مطابقی تأمیناً بوحاللردہ احتیاطی حجزہ مساعدہ ایتمامشدر . فی الحقیقہ ہرہانکی بر آلاجنی ایچون ، بو آلاق انبات ایدلمدن ، داینہ ، مدیونك لاعلی التعمین بر مالی ضبط صلاحیتك ویرلسی معقول دکلدر . بالعکس اقتصاداً تہلکہ لی کوریلیر ، چونکہ بوشکلدہ ، داین ہرہانکی مشکوک بر آلاجنی استحصال ایچون صاعلام وضعیت صاحبی مدیون اوزرینہ برتضییق اجرا ایدہ بیلیر . دیگر طرفدن بر تجارتک ویاصاحب حیثیت برذاتک ، بلکہ رایبکی کون تادیہ سندہ کییکدیکی بورجی ایچون آنی اولارق مغازہ سندہ یاپیلان حجز پیاسہدہ کی موقعنی دوشورر . دیگر داینلرینك دہ ہان تعقیبات یامسنی و بالتیجہ افلاسنی ایجاب ایدہ بیلیر . ونہایت ، مدیونہ رقیب اولان داین ، صرف مدیوننی اضرار ایچون و کندیسندن اولجہ مطالبہدہ بولنمادن اول ، خبر سزجہ حجزہ کلہرک کندیسی تادیہ دیندن عاجز کی کوسترہ بیلیر . بوحاللردہ داین ، قانوناً حجز احتیاطی یامقمدہ حق لی اولورسہ ، مدیونك بوسیلہ معروض اولدینی بعضاً پک بویوک بر ضررینی تضمین ایلہدہ مکلف اولماز ونہایت حکمدن اول احتیاطاً حجز ایدیلن مال ، ختام محاکمہ قدر محجوز قالاجق و پیاسہدن چکیلہ جک ، بوسورتا اقتصادی بر ضرر حصولہ کلہ جکدر .

بناء علیہ آرقداشمزك مطالعہ لری وجہلہ آلنہ حق غایت صاعلام تأمینات بیلہ ، دائما بورجلی یی ضرردن قورناراماز . دیگر طرفدن ہر داین ، حجز احتیاطی طلبی ایچون پک صاعلام



تأمینات و بر مک مجبوریتند بولونورسه بودرجهده تأمینات کوستره میان بر چوق داینلرک  
حق ضایع اولایلیر. شهسز بو ملاحظه ایله عدلیه انجمنی کفالت ایله تأمیناتی ده معتبر  
عد اتمشدیر. دیگر طرفدن عدلیه انجمنی بک معقول اولارق مظاهرت عدلیه نائل  
اولانلری تأمینندن صراحة معاف عد ایتدیکندن هر دایه آلاجنی ایچون احتیاطی  
جز حقن و بر مکده کی تهلهک آچقدیر.

آنجق ناد فرانکو بک آرقاداشمز قورقدینی بر نقطهده حقیدیر. چونکه چوق کره  
بورجنی اداده ماطله ایدن برمدیون، احتیاطی جز اوزرینه بورجنی تأدیه ایتدیکندن داین  
فضله اوغراشمه مجبور قالماز. بو جهدن باقیلیرسه جز احتیاطینک فائده سی محققدر.  
فقط بوکاده اجرا قانونی بر چاره بولاجقدیر. شویله که فدهده رال اجرا قانونسه کوره  
آلنده سند اولان ویا اولمایان هر داین دوغریدن دوغری به اجرا دائرمنه مراجعتله  
مدیونه بر اخبارنامه کوندره بیلیر. مدیون مدتی ظرفنده اعتراض اتمزه احتیاطی ذکل  
اجرائی جز بایلیر که داینک حقوقی دها زیاده تأمین ایتدیک آشکاردیر. چونکه اسکی  
اصولده احتیاطی حجزله، مدیون اصرار ایدر، حتی اساساً مستغرق دیون اولماسنه مبنی  
اورتهدن غائب اولمش ایسه داینک آله برشی کچمز ایدی. محاکمه نیک نتیجه سنه انتظار  
ضروری ایدی.

شکل تطبیقنده کی اسکی اصولزده، محقق بر ضررک اوکنه کچمک ایچون، اگر آله  
سند یوق ایسه، احتیاطی حجز ویا تدبیر ایله داینک برشی یا پاماسنه امکان یوق ایدی. حتی  
فعلیاتده اقامتکاهی مجهول بر کیسه طرفندن ایقاع ایدیلن بر قضایه قربان اولان کیسه لرک  
ویا خود مثلاً اوتل، لوقانطه اجرتی اولارق بولجیلرده آلاجنی اولانلرک، بونلره عایدتی  
محقق اولان ماللر اوزرنده احتیاطی حجز یا پاملری امکانسز ایدی. بوسورتله نیجه حقر  
سایع اولوبور وشکایت ایدلیور ایدی. بکی قانون بوحالدرده احتیاطی حجزه مساعد اتمشدیر.  
بکی حقوق اصول محاکمه سی قانونی شرحنده کوستردیکمز وجهله بکی قانون لازم  
اولان هر یرده اسکیندن چوق فضله بدرجهده احتیاطی حجز و تدبیره مساعد اتمشدیر.  
بر آن اول اکانه چالیشیلان بکی اجرا قانونی ایله حد ذاتنده چوق بحق اولان بعض  
اندیشه لرکده زائل اوله جغنی امید ایدر.



محترم مسلكدائشم استانبول اجرا رئيسى احمد رفيق بك افندى ده حجز احتياطى ي  
آرى بر مقاله ده تدقيق وعد ايتش اولدقلرندن بومشله ده دها فضله توقف ايميه جكر.

حقوق فاكولته سنى مدرسلردن

مصطفى رشيد

يكي اصول محاكمه حقه ايديله جك مطالعمر مجموعه يه درج ايديله جك و بونلر  
حقنه ايجاب ايدن جوابلر و يره جكدن .

نرط : مصطفى رشيد بكك حقوق اصول محاكمه لرى قانونى حقنه كي مابعد مقالآتى  
كثرت مندرجات طولاييسله كله جك نسخه مزه ناخير ايدلمشدر .

۴ نامولى - بغدادده برونلرى

حقوق مشاورى : عوفى

فانونه مدنى

رسمى سندلرك قانون مدنى ايله حقوق اصول محاكمه لرى

قانونى نظرنده كي وضعت حقوقه لرى

اسكى اصول محاكمه حقوقه قانونى موجبجه سندلر ايكي نوع اولوب برى رسمى  
سندلر ، ديكرى عادى سندلردن . كاتب عدلرجه رأساً تنظيم اولنان سندلر رسمى  
سندلردن معدوددر كه ساخته لكلى اثبات اولونجه يه قادر معمول به اولمرى اعتباريله  
بر محكمه اعلامى كجى اك قوتلى و ثائق قانونيه دن عد اولنورلر . بوكجى سندلره قارشى  
درميان ايديله بيله جك يكانه اعتراض ساخته لكدر . يعنى بونلرك حائز بولونقلرى قانونى  
قوت و قيمتى اسقاط و بناء عليه معموليتلرني ازاله ايديله بيله جك يكانه طرز مدافعه ، بونلرك  
ساخته اولدقلرينك اثباتيدر . بناء عليه ، بوكجى سندلرك مندرجاتلرينك خلافى حقنه  
درميان ايديله جك هيچ بر ادعا مسموع دكلدر . حتى بو سندلرك ياكلش اولدقلرى